

Gymnázium J. Francisciho-Rimavského, Kláštorská 37, 054 01 Levoča

**Test zo slovenského jazyka a literatúry na prijímacie pohovory
do 1.ročníka osemročného štúdia**

Kód žiaka:

Hodnotili:	Počet bodov:
------------	--------------

Pravopisné cvičenie (doplň i/i, y/ý)

Vrchol Sitna b_val prirodzenou pevnosťou, v ktorej sa okolit_ ľud skr_val a bránil pred nepriateľom, najmä v dobách tatársk_ch a tureckých nájazdov. Pod holým temenom Sitna sa rozkladá priestranná lúka, ktorá sa ešte aj dnes naz_va „tatárska“. Na tejto lúke vraj kedys_ obliehal_ Tatári na vrchole ukr_té ob_vateľstvo. Obliehanie trvalo skoro sedem rokov. Vyhladovaní Sitňanci už pom_šľali vzdať sa nepriateľovi. Podar_lo sa im však nepriateľa oklamať. Zo zv_škov poslednej múky upiekl_ koláč veľký ako koleso. Zhodili ho medzi Tatárov s odkazom, že ak ich budú obliehať d'alš_ch sedem rokov, stále budú jesť také koláče. Keď Tatári v_deli, že Sitňancov neprinútia tak ľahko vzdať sa, od_šli.

Úlohy z jazyka a literatúry

1. Doplň správnu predložku.

Pôjdeme ..... krajčirovi.

Cestujeme ..... tete.

Krtko žije ..... zemi.

Rybka pláva ..... vode.

2. Označ vetu podľa zámeru hovoriaceho (oznamovacia, rozkazovacia, opytovacia).

a) Chceš ísť s nami do kina? .....

b) Zajac poskakuje po lese. ....

c) Príď zajtra k nám! .....

3. V slovách oddeľ predponu.

nakúpiť, priniest', doladiť, podpísať, vysnorit'

4. Dopln' prirovnania.

slabý ako ..... červený ako .....

horúci ako ..... veľký ako .....

5. Napíš opačný význam (antonymá/opozitá) uvedených prídavných mien.

biely - ..... pekný - .....

chorý - ..... bohatý - .....

6. Urč slovné druhy vo vete:

V kvetinárstve predávali štyri voňavé ľalie.

V - .....

kvetinárstve - .....

predávali - .....

štyri - .....

voňavé - .....

ľalie - .....

7. Použi podstatné meno raketa v dvoch vetách s rozličným významom. Postupuj podľa vzoru.

Vzor: Strýkovi som napísal dva listy. Páčia sa mi brezové listy

.....
.....

8. V ..... vždy víťazí dobro nad zlom.

9. Dopln' správne magické čísla do názvov rozprávok. (troch, dvanástich, sedem)

a) O ..... mesiačikoch.

b) Snehulienka a ..... trpaslíkov.

c) O ..... grošoch.

10. Verš je .....

Čítanie s porozumením

O VETERNOM KRÁĽOVI

Kdesi kedysi mal jeden kráľ jedného syna a jedno dievčatko. Bol to krásny párik: šuhaj ako slnce a dievča ako zora! Mal sa veru čomu starý otec tešiť, celý svet sa mal na čo pozerat', keď sa brat so sestrou ruka v ruke prechádzali po záhrade. Ale keď sa raz kráľ so svojou dcérou prevádzal na koči za mestom, zafučal vietor a princezná z koča zmizla. Kráľ sa obzeral, pozeral na všetky strany, ale o nej ani chýru. Rozposlal svojich sluhov po celej krajine, tí hľadali ako ihlu, ale nikde nič. Vtedy sa kráľ pustil do nariekania, do žalovania. „Ach, otec môj!“ povedal mu syn, hoci ani jemu nebolo ľahšie pri srdci. „Nesmúť tak, nesmúť, nestrácaj nádej. Idem ju ešte ja hľadať, a Pán Boh dá, že ju nájdem.“ Kráľ svojho syna požehnal a dobre vyzbrojeného vypravil v mene božom.

Išiel cez vršky, cez doliny, volal, spytoval sa, ale o sestre ani chýru, ani slychu. Chodil po horách, dolinách, sem i tam, až raz prišiel k jednému jazeru, kde plával krdel' labutí. Strhol flintu z pleca a namieril do tej najväčšej. Vtom sa ozvalo: „Hop, šuhaj, hop! Nestrieľaj do mňa, ver budem ti na dobrej pomoci!“ Zavolala na princa labuť. „Viem, kam ideš, dobre ideš – tvoja sestra je na veternom zámku!“ Zadívený prehodil flintu cez plece a pobral sa ďalej.

Onedlho došiel k veľkému mravenisku, práve mu stálo v ceste. Zastavil sa a začal doň pichať palicou. Mravce sa začali hemžiť, až vyšiel veľký s krídlami a povedal mu: „Nebúraj môj palác, nebúraj, veď ti nie je v ceste. Obíď ho napravo, budem ti na dobrej pomoci.“ Kráľovič sa len usmial nad takouto rečou a nechal kopec na pokoji.

Onedlho sa zasa dostal do húšťavy. Tak sa zamotal, že sa nemohol pohnúť ani sem, ani tam. V ceste mu zavadzal jeden suchý peň, plný, plnučičký včiel. Vytiahol šabl'u, že ho ide vyťat'. Keď raz zaťal, vyšla von kráľovná. „Nebúraj, veď ti môj dom nie je v ceste, len ho obíď napravo, ja ti budem na dobrej pomoci.“ Poslúchol ju, nechal peň pňom, a kliesnil si cestu ďalej. Keď sa preťal cez húštinu, zbadal na holom vršku vysoký zámok.

„No chvalabohu, už som tu!“ a pustil sa hore vrškom. Ale tam to bolo ešte horšie, také vetrisko ho sfukovalo, že sa iba štvornožky akosi po psote dostal hore. Prešiel do zámku, zaklopal – nič. Prešiel z jednej izby do druhej – ani živej duše. Až v tretej našiel pána švagra, ako si von oblokom hvízda. Keď veterný kráľ kráľoviča zazrel, hneď sa k nemu obrátil.

„Vitaj,“ oslovil ho, „švagrík môj dobrý, vitaj!“ Kráľovič hneď povedal, po čo prišiel a pýtal si svoju ukradnutú sestru.

„Ej,“ veterný kráľ na to, „aký si ty chytrý, švagrík! Nože trochu počkaj! Teraz si v mojej moci.“

Potom ho zobral so sebou na breh mora, z palca si stiahol prsteň a hodil ho do samého stredu hlbiny. „Nuž, ak mi ten prsteň do rána prinesieš, tak ti vydám sestru, ak nie, pôjdeš odkiaľ si prišiel.“ Kráľovič len zmrzol od strachu, ale nič nepovedal. Kráľ vetrov ho so smiechom nechal na brehu. Len ešte doložil, že sa uvidia ráno. Chodil kráľovič dookola ako umučený.

Zrazu k nemu priletela jedna labuť. „Ej,“ oslovila ho, „ty si mi daroval život. Nič ty nesmúť, len si ty ľahni spať a ten prsteň ti prinesiem.“ Na svitaní sa zobudil a prsteň už mal na palci.

Vtom k nemu pritrliel jeho švagor a hneď sa spýtal na prsteň. „Tu,“ ukázal mu ho princ.

„No dobre. Ale ešte jedno musíš vykonať. Len pod' so mnou, švagrík drahý.“ Zaviedol ho na najvyššiu zámockú vežu, vyniesol so sebou kilo maku a odtiaľ ho zosypal dolu. „Pozri, keď mi do rána ten mak pozbieraš, si slobodný aj so sestrou!“ Smutný princ sa len pozeral dookola na rozsiaty mak a vzdychol si. Vtom krídlatý mravec povedal: „Nič sa netráp, chod' a ľahni si. Veď my ti do rána všetko pozbierame!“

Princovi trochu odľahlo a šiel spať v dobrej nálade. Ráno, keď prišiel Veterný kráľ, bol všetok mak pozbieraný a vnesený na vežu.

„Dobre teda švagre, keď si taký hodný chlap, tak si ju len maj. Ale si ju musíš poznať medzi dvanástimi paničkami.“

„Nuž, čo by som to bol za brata, keby som si sestru nepoznal?“ Ale keď mu ich predstavil, všetkých dvanásť bolo ako jedna, každá sa na neho jednako usmievala.

Kráľ vetrov ho privítal: „Vitaj, braček, vitaj!“ Vtedy sa mu až začalo meniť pred očami, len vtedy zbadal, že je na tenkom ľade. Vtom k nemu priletela včela a šepala mu do ucha: „Počuj, braček,

nič sa neboj, na ktorú si sadnem, to je tvoja sestra!“ Naradovaný už len pozeral, kam si včielka sadne. Keď videl, na ktorej včielka sedí, podišiel k nej a objal ju.

„Toto je moja sestra!“

„Tak je,“ priznal nafúkaný kráľ vetrov, „teraz teda choďte zbohom!“

Veru sa ani nedali dlho ponúkať – naradostení sa pobrali domov k svojmu zarmútenému otcovi. Vtedy sa otec ešte len potešil, keď ich zazrel, ako si idú ruka v ruke, brat so sestrou – vtedy sa ešte len mal svet na čo dívať!

(Zdroj: DOBŠINSKÝ, P.: 2016. *Slovenské ľudové rozprávky*. Bratislava: Ottovo nakladateľstvo. ISBN: 978-80-7451-550-7.)

11. Prečítaj si rozprávku o Veternom kráľovi. Očísluj udalosti z príbehu tak, ako nasledujú v časovej postupnosti.

a) Kráľovič sa vydal do sveta hľadať stratenú sestru.	č.
b) Kráľ s dcérou sa vybrali previezť na koči.	č.
c) Veterný kráľ uniesol princeznú.	č.
d) Kráľovič cestou stretol tri zvieratá.	č.
e) Kráľovič zachránil sestru a spolu sa vrátili za svojím otcom.	č.
f) Veterný kráľ dal princovi tri úlohy.	č.

12. Zakrúžkuj, ktoré zvieratá pomáhali kráľovičovi splniť úlohy Veterného kráľa.

kačky labute mravce medvede jelene holuby osy včely psy líšky

13. Vypíš z textu rozprávky tri úlohy, ktoré pomáhali kráľovičovi splniť úlohy Veterného kráľa.

Úloha č. 1.....

Úloha č. 2 .....

Úloha č. 3 .....

VÝSLEDKY

Test zo slovenského jazyka a literatúry na prijímacie pohovory do 1.ročníka osemročného štúdia v školskom roku 2017/2018

Pravopisné cvičenie (doplň i/i, y/ý)

Vrchol Sitna býval prirodzenou pevnosťou, v ktorej sa okolitý ľud skrýval a bránil pred nepriateľom, najmä v dobách tatárskych a tureckých nájazdov. Pod holým temenom Sitna sa rozkladá priestranná lúka, ktorá sa ešte aj dnes nazýva „tatárska“. Na tejto lúke vraj kedysi obliehali Tatári na vrchole ukryté obyvateľstvo. Obliehanie trvalo skoro sedem rokov. Vyhladovaní Sitňanci už pomýšľali vzdať sa nepriateľovi. Podarilo sa im však nepriateľa oklamať. Zo zvyškov poslednej múky upiekli koláč veľký ako koleso. Zhodili ho medzi Tatárov s odkazom, že ak ich budú obliehať ďalších sedem rokov, stále budú jesť také koláče. Keď Tatári videli, že Sitňancov neprinútia tak ľahko vzdať sa, odišli.

Spolu 8 bodov

Úlohy z jazyka a literatúry

1. Doplň správnu predložku.

Pôjdeme ...**ku** krajčírovi.

Cestujeme ...**k**... tete.

Krtko žije .....**v**... zemi.

Rybka pláva ....**vo**..... vode.

4 body

2. Označ vetu podľa zámeru hovoriaceho (oznamovacia, rozkazovacia, opytovacia).

a) Chceš ísť s nami do kina? ....**opytovacia**.....

b) Zajac poskakuje po lese. ....**oznamovacia**.....

c) Príď zajtra k nám! .....**rozkazovacia**.....

3 body

3. V slovách oddel' predponu.

nakúpiť, **p**riniest', **d**oladiť, **p**odpísať, **v**ysnorit'

5 bodov

4. Doplň prirovnania

slabý ako ....**mucha**..... červený ako .....**paprika**.....

horúci ako ....**ohneň**..... veľký ako .....**slon**.....

4 body

5. Napiš opačný význam (antonymá/opozitá) uvedených prídavných mien.

biely - .....**čierny**..... pekný - .....**škaredý**.....

chorý - .....**zdravý**..... bohatý - .....**chudobný**.....

4 body

6. Urč slovné druhy vo vete:

V kvetinárstve predávali štyri voňavé ľalie.

V - .....**predložka**.....

kvetinárstve - .....**podstatné meno**.....

predávali - .....**sloveso**.....

štyri - .....**číslovka**.....

voňavé - ..... **prídavné meno**.....

ľalie - .....**podstatné meno**.....

6 bodov

7. Použi podstatné meno **raketa** v dvoch vetách s rozličným významom. Postupuj podľa vzoru.

Vzor: Strýkovi som napísal dva listy. Páčia sa mi brezové listy

Na tréningu sa mi zlomila tenisová raketa.....

V Amerike vypustili raketu. ....

2 body

8. V ....rozprávke..... vždy víťazí dobro nad zlom.

1 bod

9. Doplň správne magické čísla do názvov rozprávok. (troch, dvanástich, sedem)

a) O ..**dvanástich**..... mesiačikoch.

b) Snehulienka a .....**sedem**..... trpaslíkov.

c) O ...**troch**..... grošoch.

3 body

10. Verš je .....jeden riadok v básni..... 1 bod

Čítanie s porozumením

11. Prečítaj si rozprávku o Veternom kráľovi. Očísluj udalosti z príbehu tak, ako nasledujú v časovej postupnosti.

a) Kráľovič sa vydal do sveta hľadať stratenú sestru.	č. 3
b) Kráľ s dcérou sa vybrali previezť koči.	č. 1
c) Veterný kráľ uniesol princeznú.	č. 2
d) Kráľovič cestou stretol tri zvieratá.	č. 4
e) Kráľovič zachránil sestru a spolu sa vrátili za svojím otcom.	č. 6
f) Veterný kráľ dal princovi tri úlohy.	č. 5

3 body

12. Zakrúžkuj, ktoré zvieratá pomáhali kráľovičovi splniť úlohy Veterného kráľa.

kačky labute mravce medvede jelene holuby osy včely psy líšky

3 body

13. Vypíš z textu rozprávky tri úlohy, ktoré pomáhali kráľovičovi splniť úlohy Veterného kráľa.

Úloha č. 1.....*Priniest' prsteň z hlbín mora*.....

Úloha č. 2 .....*Do rána pozbierať kilo zosypaného maku*.....

Úloha č. 3 .....*Nájsť sestru medzi dvanástimi paničkami, ktoré boli rovnaké*.....

3 body

SPOLU 50 bodov